

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ ਜੇ

ਚੰਦਰੀ ਰਾਮ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਪੰਚਾਇਤੀ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਵਿਕਾਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1965 ਦੀ ਸਿਵਲ ਲਿਖਤ ਨੰ: 6-ਡੀ.

ਦਿੱਲੀ ਪੰਚਾਇਤ ਰਾਜ ਨਿਯਮ (1959)-ਨਿਯਮ 57— ਹਥਿਆਰ ਧਾਰਾ (1878 ਦੇ XI) ਦੇ ਐੱਸ 19 (ਐੱਫ) ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ— ਕੀ ਗਲਤ ਹੈ—ਦਿੱਲੀ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ ਕਾਨੂੰਨ (1954 ਦਾ VIII)— ਐੱਸ 153— ਐੱਸ 19(ਐੱਫ) ਹਥਿਆਰ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ—ਕੀ ਨੈਤਿਕ ਵਿਗਾੜ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ—ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼—'ਨੈਤਿਕ ਵਿਗਾੜ'—ਦਾ ਅਰਥ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਵਾਲੇ ਫਾਇਰ-ਆਰਮ ਰੱਖਣਾ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਅਸਲਾ ਧਾਰਾ 1878 ਦੀ ਧਾਰਾ 19(ਐੱਫ) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਹੈ, ਨੈਤਿਕ ਗਿਰਾਵਟ ਵਾਲਾ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ ਧਾਰਾ 1954 ਦੀ ਧਾਰਾ 153 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਓਂ ਪੰਚਾਇਤ ਲਈ ਚੋਣ ਲੜਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 19(ਐੱਫ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਲਈ ਅਸਲਾ ਧਾਰਾ, ਦਿੱਲੀ ਪੰਚਾਇਤ ਰਾਜ ਨਿਯਮ 1959 ਦੇ ਨਿਯਮ 57 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਨੁਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਮੰਨਿਆ, ਉਹ 'ਨੈਤਿਕ ਮੰਦਹਾਲੀ' ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ੇਡ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਧਾਰ, ਘਟੀਆ ਜਾਂ ਘਟੀਆ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਉਸ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਜਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਿੱਲੀ ਪੰਚਾਇਤ ਰਾਜ ਨਿਯਮ 1959 ਦੇ ਨਿਯਮ 57, 58, 59, 60, 61 ਅਤੇ 62 ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ, ਗਾਓਂ ਸਭਾ ਦੇ ਦਫਤਰ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ, ਦਿੱਲੀ ਪੰਚਾਇਤ ਰਾਜ ਧਾਰਾ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 14 ਦਸੰਬਰ 1964 ਦੇ ਅਪ੍ਰਯੋਗਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਜੇ ਵੀ ਗਾਓਂ ਸਭਾ, ਪ੍ਰੀਤਮਪੁਰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਹੈ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਯੋਗੇਸ਼ਵਰ ਦਿਆਲ।

ਕੇ ਐਲ ਅਰੇੜਾ ਅਤੇ ਐਚ ਕੇ ਐਲ ਭਗਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਹਨ।

ਟੈਸਲਾ

ਮਹਾਜਨ ਜੇ—ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਵਿਕਾਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਪੰਚਾਇਤ ਰਾਜ ਨਿਯਮ 1959 ਦੇ ਨਿਯਮ 59 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਤਮ-ਪੁਰਾ ਦੀ ਗਾਓਂ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਸੀਟ ਲਈ ਚੋਣ ਲੜੀ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪੰਚਾਇਤ ਰਾਜ ਨਿਯਮ 1959 ਦੇ ਨਿਯਮ 57 ਅਤੇ 58 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਰਜੀਹੀ ਚੋਣ ਅਪੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਦਿੱਲੀ ਪੰਚਾਇਤ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 102 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਿੱਲੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਅਸਲਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (ਐਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਲਾਇਸੈਂਸੀ ਰਿਵਾਲਵਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਲਾਇਸੈਂਸੀ ਰਿਵਾਲਵਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 19 (ਐਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੇ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਤੱਥ ਵੀ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਯਮ 57 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਚੋਣ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਚੋਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕਿਸੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਵੀਕਾਰ ਜਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਘੇਰ ਅਸਫਲਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਆਜ਼ਾਦ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਕਿ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਜਾਂ ਬੇਲੋੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾ 153 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ ਕਾਨੂੰਨ 1954 ਇਹ ਧਾਰਾ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਗਾਓਂ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਜਾਂ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਨੈਤਿਕ ਗਿਰਾਵਟ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਰਾਹੀਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 5 ਨੁਕਤੇ ਉਠਾਏ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਇੱਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਾ 19 (ਐਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ। ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੈਤਿਕ ਗਿਰਾਵਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਛੋਟਾ ਸਵਾਲ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬਿਨਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਫਾਇਰ-ਆਰਮ ਰੱਖਣਾ, ਜੇ ਕਿ ਧਾਰਾ 19(f) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੈਤਿਕ ਗਿਰਾਵਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। 'ਨੈਤਿਕ ਮੰਦਹਾਲੀ' ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਾਕੰਸ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ੇਡ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਵਾਕੰਸ਼ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ

ਹੈ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਧਾਰ, ਘਟੀਆ ਜਾਂ ਘਟੀਆ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਉਸ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਜਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, 'ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼', ਸਥਾਈ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਜਿਲਦ 27, ਪੰਨਾ 557 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਪੰਨੇ 'ਤੇ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹਵਾਲੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਛੁਪੇ ਹੋਏ ਹਥਿਆਰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਨੈਤਿਕ ਗਿਰਾਵਟ ਵਾਲਾ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।' ਬਲੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ, ਬਨਾਰਸ (1) ਵਿੱਚ। ਜੇ ਕੇ ਟੰਡਨ ਜੇ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ: -

“ਨੈਤਿਕ ਵਿਗਾੜ” ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਨਿਆਂ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਨਿਮਰਤਾ ਜਾਂ ਚੰਗੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਉਲਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੁਝ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਦੇਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਜਾਂ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਨਿਕੰਮੀ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਟਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹਰ ਝੂਠਾ ਬਿਆਨ ਨੈਤਿਕ ਗਿਰਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਰ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਲੀਲਤਾ ਜਾਂ ਘਟੀਆਤਾ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਜਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਮੁਕਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 182 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ 'ਨੈਤਿਕ ਗਿਰਾਵਟ' ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਮੁਕਦਮੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 19(f) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੈਤਿਕ ਗਿਰਾਵਟ ਲਈ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਨਾਪਾਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਹ ਹਥਿਆਰ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਕਸਰ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਸਲਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ, ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਗਿਆਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਰਿਵਾਲਵਰ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਫਾਇਰ-ਆਰਮ ਰੱਖਣ ਸਮੇਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਮੁਕਦਮੇ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਬਿਨਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਵਾਲੇ ਰਿਵਾਲਵਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਖਣਾ ਨੈਤਿਕ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਕਦਮੇ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਂਕਿ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਖਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਿਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਦੀ ਆਪਣੀ
ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਨ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।
ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ
ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

Kewal kumar
Translator